

Forslaget indeholder Bestemmelse om, at „nærværende Grundlov træder i Kraft et Aar efter, at den er stadfæstet af Kongen“, men der tilføjes „Denne Bestemmelse kan ændres ved Lov“. Ligesom en længere Udsættelse end et Aar kan vedtages ved Lov, kan paa samme Maade Aarsfristen afkortes, og jeg skal herved bemærke, at det vil være Ministeriet magtpaaliggende, at denne Frist bliver saa kort, som de ulykkelige Forhold, der har nødvendiggjort den, tillader.

Der er i det foreliggende Forslag Bestemmelser, som er Udtryk for Hensynetagen til konservativ Side; men de hviler ikke paa en Sondring indenfor Vælgerbefolkningen efter Stand eller Formue, men udspringer af Forhold, der er fælles for alle. Den 35-Aars Aldersgrænse til Landstinget er meget høj; men Overgangen er dog lettet ved, at det er lykkedes i den anden midlertidige Bestemmelse at fastholde, at ingen af de nuværende Landstingsvælgere derved berøves deres Valgret. Man har ønsket, at Landstinget skulde præges af Kontinuiteten i den politiske Udvikling. Dertil tjener Bestemmelsen i § 22 om Landstingets Opløsning. Først naar Landstinget for anden Gang har forkastet et af Folketinget efter et mellemliggende regelmæssigt Nyvalg for anden Gang vedtaget Forslag, kan Landstinget opløses. Saaledes vil Landstinget i en Valgperiode kunne opholde en Sag og sikre sig, at der staar et Vælgerflertal bag Sagen, men Landstinget svækkes paa den anden Side ved selv at stilles noget fjernt fra Vælgerne, som er den eneste Kilde, hvoraf en Repræsentation kan øse Styrke.

Endvidere har man fra konservativ Side ønsket at benytte de landstingsvalgte Medlemmer til Bevarelse af Kontinuiteten, idet man i § 36 har faaet indsat Bestemmelsen om, at disse Medlemmer skal vælges ikke af det nyvalgte, men af det afgaaende Landsting, og ved den første midlertidige Bestemmelse har sikret Forbindelsen mellem det sidste Landsting under Grundloven af 1866 og det første Landsting under den nye Grundlov.

Det er jo muligt, at disse Bestemmelser vil komme til at virke, saaledes som de er ment, men nogen Sikkerhed derfor er der ikke. Det er altid vanskeligt at forudsige, hvorledes Bestemmelser som disse vil virke i Fremtiden, og det er muligt, at der vil komme Tilbagegangstider, hvor netop Fremskridtspartierne i disse Bestemmelser vil faa Styrke til at holde en Reaktion tilbage. Men selv om dette

sjældent skulde blive Tilfældet, er der dog om disse Bestemmelser at sige, at de hviler paa fælles menneskelige Forhold, og at de i alt Fald er for intet at regne i Forhold til det dybe Skel, som Grundloven af 1866 havde sat og opretholdt i vort Folk.

Det var i Valgretten til Landstinget, den store Forskel mellem Grundloven af 1866 og Juni-Grundloven fremtraadte. Disse 18 landstingsvalgte vil i en Valgperiode eller to være det eneste svage Minde om alle de Bestemmelser, som i 1866 indsattes i dette Afsnit af Grundloven. Den almindelige Valgret vil straks helt præge de 54 folkevalgte Landstingsmedlemmer, og derigennem vil i Løbet af faa Aar den almindelige Valgret ogsaa erobre de 18 landstingsvalgte. Det er kun Spørgsmaal om et kort Aaremaal, som intet betyder i et Folks Liv.

Den nye Grundlov vil gøre Ende paa den politiske Strid, som Grundloven af 1866 nødvendig maatte fremkalde ved den store Forskel mellem de to Tings Sammensætning. Som en endelig Opgørelse af denne Strid staar Forandringerne i Grundlovens §§ 47 og 25, Bestemmelserne om de midlertidige Bevillingslove, hvis Behandlingen af Finanslovsforslaget for det kommende Aar ikke kan ventes tilendebragt inden Finansaarets Begyndelse, og om, at foreløbige Love bortfalder, hvis de ikke vedtages af den følgende Rigsdag. Disse Bestemmelser er nye, dannede, som de er, ud fra den politiske Erfaring, som det danske Folk vandt i den bitre Strid under Grundloven af 1866. Disse Bestemmelser er da ogsaa Udtryk for den Sejr for Folkestyret, som Gennemførelsen af denne nye Grundlov betyder.

Juni-Grundloven blev skrevet af Monrad og vedtaget af Mænd, der vilde grundlægge og sikre Folkestyret i Danmark, men som ikke kunde bygge paa nogen Erfaring om den Skæbne, der kunde times det i vort Folk; efter de bedste og frieste Mønstre ridsedes en Forfatning op, der blot først skulde staa sin Prøve. Grundloven af 1866 blev skrevet af praktiske Politikere, der bevidst stræbte at indskrænke og begrænse Folkets Selvstyre og at sikre Besidderne af de store Ejendomme i Landet en overvejende politisk Indflydelse, og den blev tiltraadt af Folketførere, hvis Mod og Tillid var brudt, og som i de haarde Tider efter 1864 mente det nødvendigt at tage denne Grundlov for at bevare det mest mulige af Folkestyret.

I den nye Grundlov har denne Fortid